



Riksantikvarieämbetet
Avdelningen för arkeologiska undersökningar

UV MITT, RAPPORT 2007:22

ARKEOLOGISK FÖRUNDERSTÖKNING

Stenåldersboplats vid Hagnesta

Södermanland, Helgona socken, Hagnesta 1:2, RAÄ 315

Pehr Lindholm och Henrik Runeson



UV MITT, RAPPORT 2007:22

ARKEOLOGISK FÖRUNDESRÖKNING

Stenåldersboplats vid Hagnesta

Södermanland, Helgona socken, Hagnesta 1:2, RAÄ 315

Dnr 422-2702-2005

Pehr Lindholm och Henrik Runeson



Riksantikvarieämbetet

Avdelningen för arkeologiska undersökningar

Riksantikvarieämbetet

Avdelningen för arkeologiska undersökningar

UV Mitt

Instrumentvägen 19

126 53 HÄGERSTEN

Tel. 08-5191 8200

Fax 08-5191 8459

www.raa.se/uv

uvmitt@raa.se

© 2007 Riksantikvarieämbetet

UV Mitt, rapport 2007:22

ISSN 1403-9044

Kart- och ritmaterial Franciska Sieurin-Lönnqvist

Kartor ur allmänt kartmaterial, © Lantmäteriverket, 801 82 Gävle. Dnr L 1999/3.

Fig. 1 och 2 är godkända från sekretesssynpunkt för spridning, Lantmäteriverket 2007-08-15 (dnr 601-2007/1418).

Layout Åsa Ä Östlund

Omslagsbild Maskinavtorvning på övre ytan. Foto: Henrik Runeson (U4619_3).

Baksida: Pehr Lindholm vid kvartsbrottet A398. Foto: Britta Kihlstedt (U4619_7).

Tryck EO Grafiska, Stockholm 2007.

Innehåll

Inledning	4
Antikvarisk bakgrund	4
Arkeologisk potential	5
Metod och genomförande	7
Resultat	8
Fynd	8
Delytor	8
Övre delytan	8
Mellanytan	10
Nedre ytan	10
Kvartsbrottet A398	10
Sammanfattning och diskussion	14
Referenser	15
Administrativa uppgifter	15
Bilagor	16
1. Schakttabell	16
2. Rut- och grävenhetstabell	17
3. Anläggningsbeskrivning	17
4. Fyndtabell	18

Figurer

1. Förundersökningsområdets läge markerat på utdrag ur Topografiska kartan.
Skala 1:50 000 4
2. Förundersökningsområdet markerat på utdrag ur digitala Ekonomiska kartan.
Skala 1:10 000 5
3. Översiktplan. Skala 1:1 000 6
4. Översikt över den övre ytan. Foto 11
5. Plan över den övre ytan. Skala 1:200 9
6. Översikt över mellanytan. Foto 11
7. Plan över mellanytan. Skala 1:200 12
8. Två koncentrationer av slagen kvarts runt en "sittsten". Foto 11
9. Nedre ytan, översikt. Foto 14
10. Plan över nedre ytan. Skala 1:200 13

Tabeller

1. Fyndmaterialet 8
2. Fyndmaterialet från den övre ytan, exklusive fynden från kvartsbrottet A398 10
3. Fyndmaterialet från den mellersta ytan 10
4. Fyndmaterialet från den nedre ytan 10
5. Fyndmaterialet från kvartsbrottet A398 10

Inledning

En arkeologisk förundersökning utfördes i april och maj 2007 av Riksantikvarieämbetet, Avdelningen för arkeologiska undersökningar, UV Mitt, vid stenåldersboplatsen RAÅ 315 på fastigheten Hagnesta 1:2 i Helgona socken, Nyköpings kommun, Södermanland. Förundersökningen föranleddes av att Swerock AB planerade en utvidgning av en bergtäkt belägen väster om fornlämningen (fig. 1–2).

Antikvarisk bakgrund

På grund av utökning av bergtäkten gjordes en arkeologisk utredning under våren 2005 (Bondesson 2005). Vid denna utredning påträffades sammanlagt fem objekt, två med fornlämningsstatus, varav den ena utgjordes av den stenålderboplats (RAÅ 315), tidigare benämnd objekt 3, som nu varit föremål för förundersökning (fig. 3, s. 6).

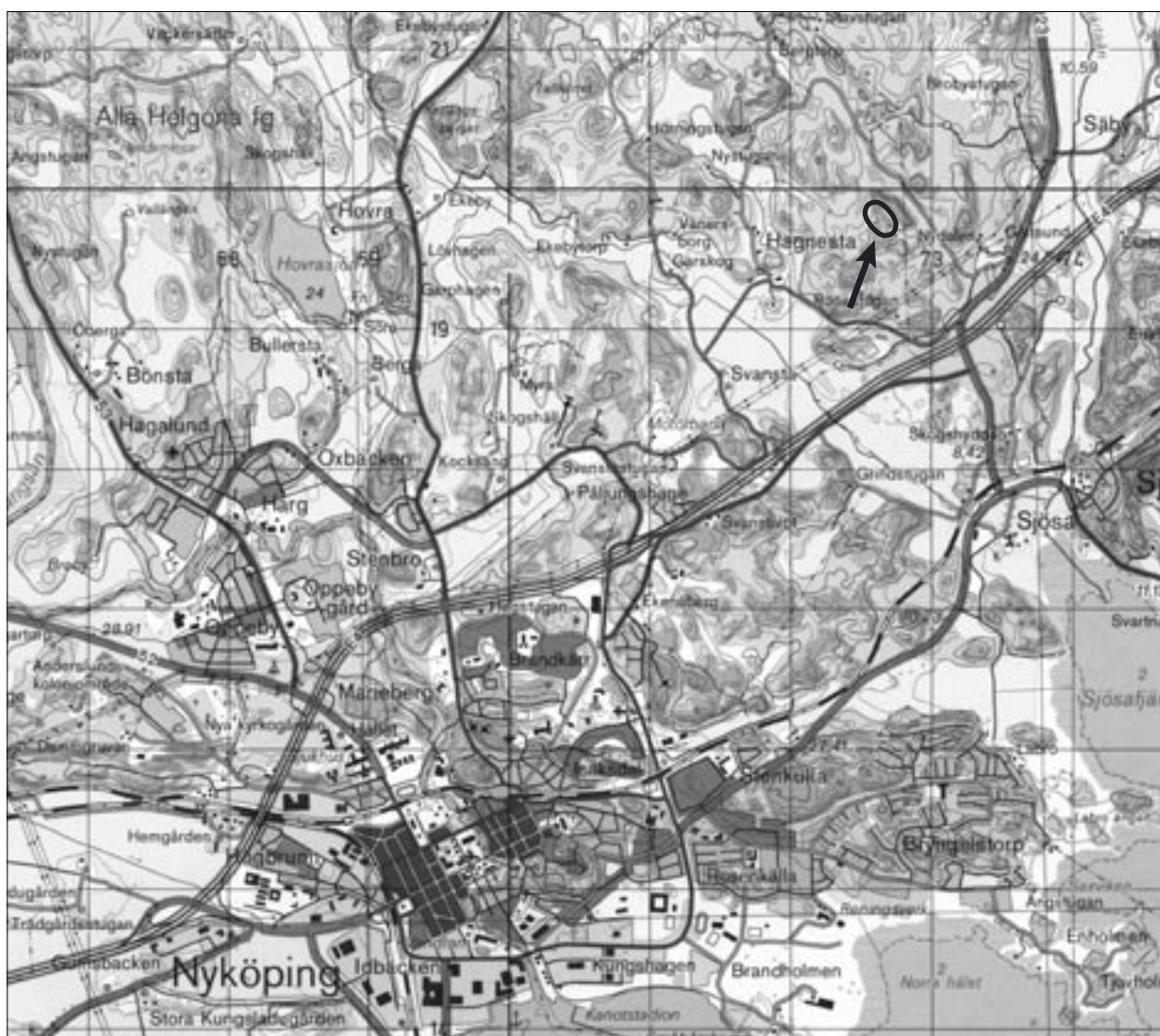


Fig. 1. Förundersökningsområdets läge markerat på utdrag ur Topografiska kartans blad 9H SV Nyköping. Skala 1:50 000.

Fornlämningens övre del är lokaliserad till ett pass mellan en kraftig bergsrygg i öster och ett lägre berg i dagen i väster. Passet övergår i ett flackare parti som följer den östra bergsryggen. Passet är till stora delar smalt (10–20 meter) men breddar sig på några platser. Vid utredningsgrävningen påträffades slagen kvarts. Boplatsen är belägen mellan 45 och 52 meter över havet och uppskattades vid utredningen till en storlek av cirka 260×10–70 meter. Då stenåldersboplatser i allmänhet har en nära relation till stränder så bör boplatsen kunna dateras efter strandförskjutningen till cirka 5 000 f.Kr.

Arkeologisk potential

Östra Mellansverige var under mesolitikum ett mycket stort skärgårdslandskap som sträckte sig från Stockholmstrakten hela vägen in till nuvarande Örebro. Detta område har på senare år kommit att framstå som en egen kulturell region som skiljer sig från Östergötland i söder och områdena norr

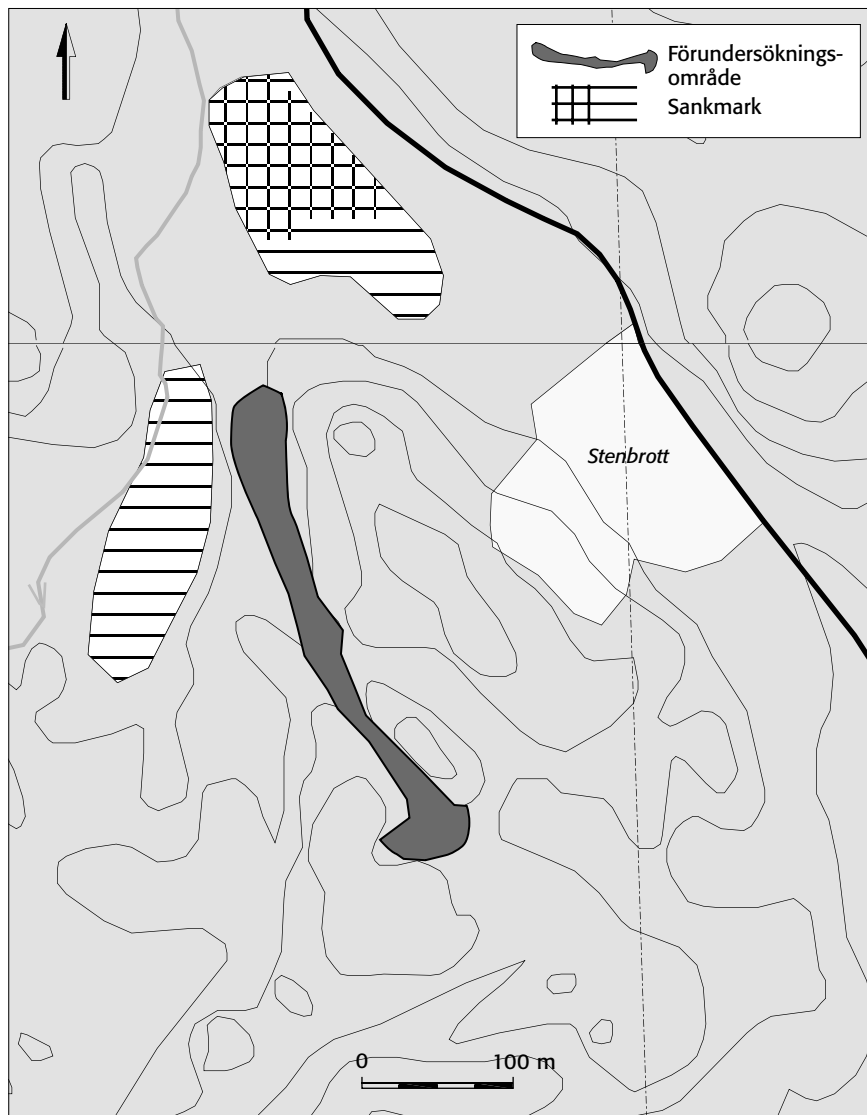


Fig. 2. Förundersökningsområdet markerat på utdrag ur digitala Ekonomiska kartans blad 9H 3e Sjösa. Skala 1:10 000.

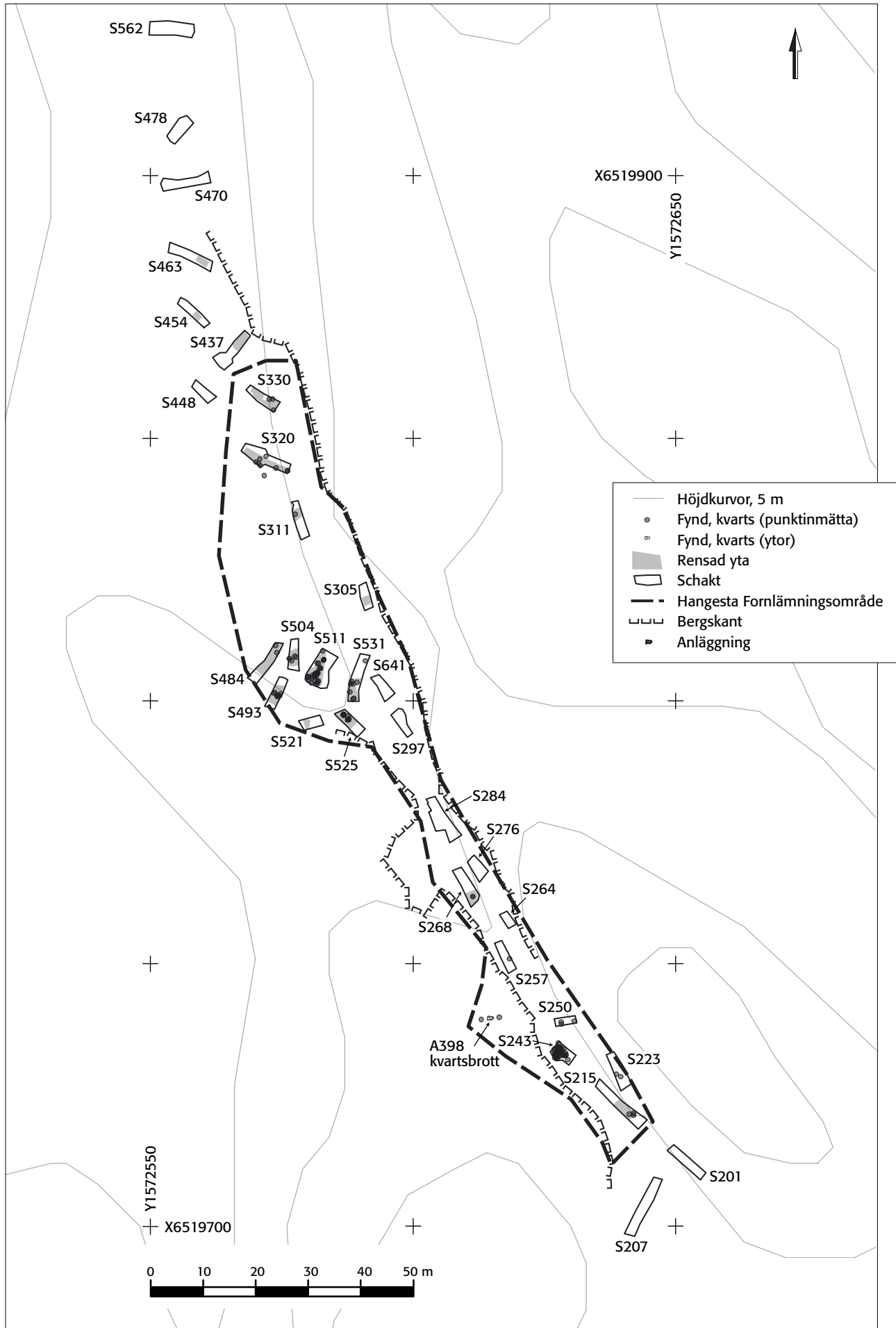


Fig. 3. Översiktplan. Skala 1:1 000.

om Dalälven (Åkerlund 1996, Lindgren 2004). Områdets yttersta delar, från Södertörn ner mot Nyköping kännetecknas av en stor mängd mindre öar. Mera sammanhängande land i form av större öar och halvöar tar inte vid förrän efter nuvarande Eskilstuna i väster och vid Bråviken i söder. Boplatsen vid Hagnesta ligger inom det som kan beräknas som den sydligaste utposten för denna del av den mesolitiska skärgården (se Åkerlund 1996:121, fig 5:33b). Området låg då i en klart avgränsad samling av mindre öar med i det närmaste öppet vatten ner till Bråvikenområdet.

Det finns fortfarande kunskapsluckor som rör det mesolitiska levnads-sättet. Hur har denna del av skärgården utnyttjats? Vilken variation mellan varaktigt eller mer tillfälligt nyttjande platser fanns det inom skärgårdens olika miljöer? Är det så att mera ”isolerade” delar enbart använts tillfälligt av mindre grupper för jakt och fiske? Eller har dessa områden blivit föremål för ett mera varaktigt ianspråktagande.

Metod och genomförande

Målen med förundersökningen kan sammanfattas i följande punkter,

- Klargöra fornlämningsens avgränsning i plan.
- Klargöra stratigrafiska förhållanden.
- Klargöra fyndmängd och fyndsammansättning
- Klargöra anläggningstyper och frekvens.
- Belysa förutsättningarna för lokalisering av tolkningsbara strukturer inom lokalen.

Metodiskt sett var ambitionen med förundersökningen att via en kontextuell grävmetodik klargöra i vilken utsträckning boplatsens inre struktur gick att spåra. Det var en av huvudfrågorna när det gäller värdering inför en eventuell slutundersökning.

Förundersökningen inleddes med grävning av sökschakt för att på så sätt snabbt få en bild av boplatsens utbredning. Sammanlagt grävdes 32 schakt. Den yta som avtorvades och grovrensades var 444 m². Efter detta inledande moment finrensades med skårslev de ytor, inom de avtorvade schakten, som bedömdes som intressanta. Totalt rensades 17 sådana ytor. Detta moment gjordes i syfte att identifiera kontexter som gör det möjligt att bedöma platsens karaktär och hur intensivt den brukats. Den finrensade ytan uppgick sammanlagt till 110 m².

Två provrutor à 1 m² grävdes för att uppskatta det fyndförande lagrets tjocklek och klargöra om en stratigrafi kunde spåras.

Provtagning av makroprover utgick eftersom lämpliga kontexter saknades. De kontexter som framkom var uteslutande koncentrationer av fynd.

Fyndregistreringen skedde i en förenklad form. De uppgifter som noterades var fyndomständighet, material och sakord. Ytterligare iakttagelser, som exempelvis slagmetod, infördes i anmärkningsfältet. När det gäller sakorden användes fyra begrepp: bearbetat, kärna, föremål och splitter. Termen bearbetat användes här som ett sammanfattande begrepp för den slagna kvartsen/kvartsiten som inte kunde föras till de övriga tre grupperna. Detta innebär att avslag, avslagsfragment och avfall kom att registreras under kategorin ”bearbetat”. Det slagna material som var mindre än 1 cm² registrerades som splitter. I kategorin kärna ingick även kärnfragmenten.

Resultat

Efter genomförd förundersökning kunde det konstateras att fornlämningen begränsades till ett cirka 160×10–30 meter stort område. Boplatsen kan delas upp i tre delar: en övre yta centralt i bergspasset, en mellanyta där passet öppnar upp sig och en nedre yta på en svag förhöjning. Höjden över havet varierar från 51 meter på den övre delen, ned till 42 meter på de lägst belägna partierna.

Omedelbart öster om den övre ytan påträffades, på en nivå av 50 meter över havet, ett mindre kvartsbrott, A398.

Inget material lämpligt för ¹⁴C-analys påträffades.

Fynd

Fyndmaterialet på Hagnesta, består förutom en bit slagen flinta (F101) och två fynd av kvartsit (varav en skrapa, F65) uteslutande av slagen kvarts. Kvartsen, totalt 257 stycken med en sammanlagd vikt av 2 483,9 gram, är slagen med såväl plattform- som bipolär metod. Fynden visar att både grov- och finbearbetning har utförts på platsen. Av det totala fyndmaterialet är 106 stycken insamlade från kvartsbrottet A398.

Bland de 260 fynden klassificerades nio som föremål, det vill säga de uppvisade retuscher. Av föremålen bedömdes fem som skrapor och en som borrh (F57, F65, F70, F76 och F135). F135 som ses som en skrapa med konkav egg skulle istället kunna tolkas som en borrh eller pryl. Två av de övriga föremålen skulle också kunna ha fungerat som borrar (F60 och F82). Resterande två föremål med retusch är inte möjliga att vidare klassificera.

Av de nio kärnorna var fem slagna med bipolär- och fyra med plattformsmetod. Ur den större gruppen som registrerades som "bearbetat" dominerade däremot plattformsmetoden, vilket betyder att det sammanlagt finns en övervikt för denna metod med 16 förekomster mot åtta för bipolär metod. På en del av materialet kunde råa ytor konstateras. Bland de fynd som inte härrörde från kvartsbrottet uppvisade 36 stycken råa ytor, vilket innebär en andel av 23 %.

Karaktären på fyndmaterialet visade sig skilja markant mellan de tre olika områdena med fyndkoncentrationer. Det mest anmärkningsvärda resultatet var att samtliga fynd som registrerats som föremål framkom på den mellersta ytan.

Tabell 1. *Fyndmaterialet.*

Material	Sakord	Antal	Vikt, g
Kvarts	Föremål	8	54,9
	Kärna	9	412,0
	Bearbetat	173	1 998,4
	Splitter	67	18,6
	Totalt	257	2 483,9
Kvartsit	Föremål	1	1,7
	Splitter	1	1,6
	Totalt	2	3,3
Flinta	Bearbetat	1	3,5
	Totalt	1	3,5
Totalt		260	2 490,7

Delytor

Eftersom det föreligger stora skillnader mellan de tre olika ytorna vad gäller topografin och fyndens karaktär presenteras områdena separat för att sedan kunna jämföras med varandra.

Övre ytan

Den övre fyndförande ytan är cirka 40×12 meter stor och ligger på nivåer mellan 51 och 48,5 meter över havet (fig. 4, s. 11 och fig. 5). På denna yta framkom totalt 58 stycken fynd. Här påträffades en större koncentration, minst 4×2,5 meter stor, av slagen kvarts. Inom koncentrationen fanns exempel på både grov och fin tillslagning. I schakten runt om koncentrationen, inom ett område av cirka 40 meter, påträffades spridd slagen kvarts. I den provruta som grävdes, R707, framkom samtliga fynd inom det översta fem centimetrarna. Inom delytan påträffades ingen skärvsten.

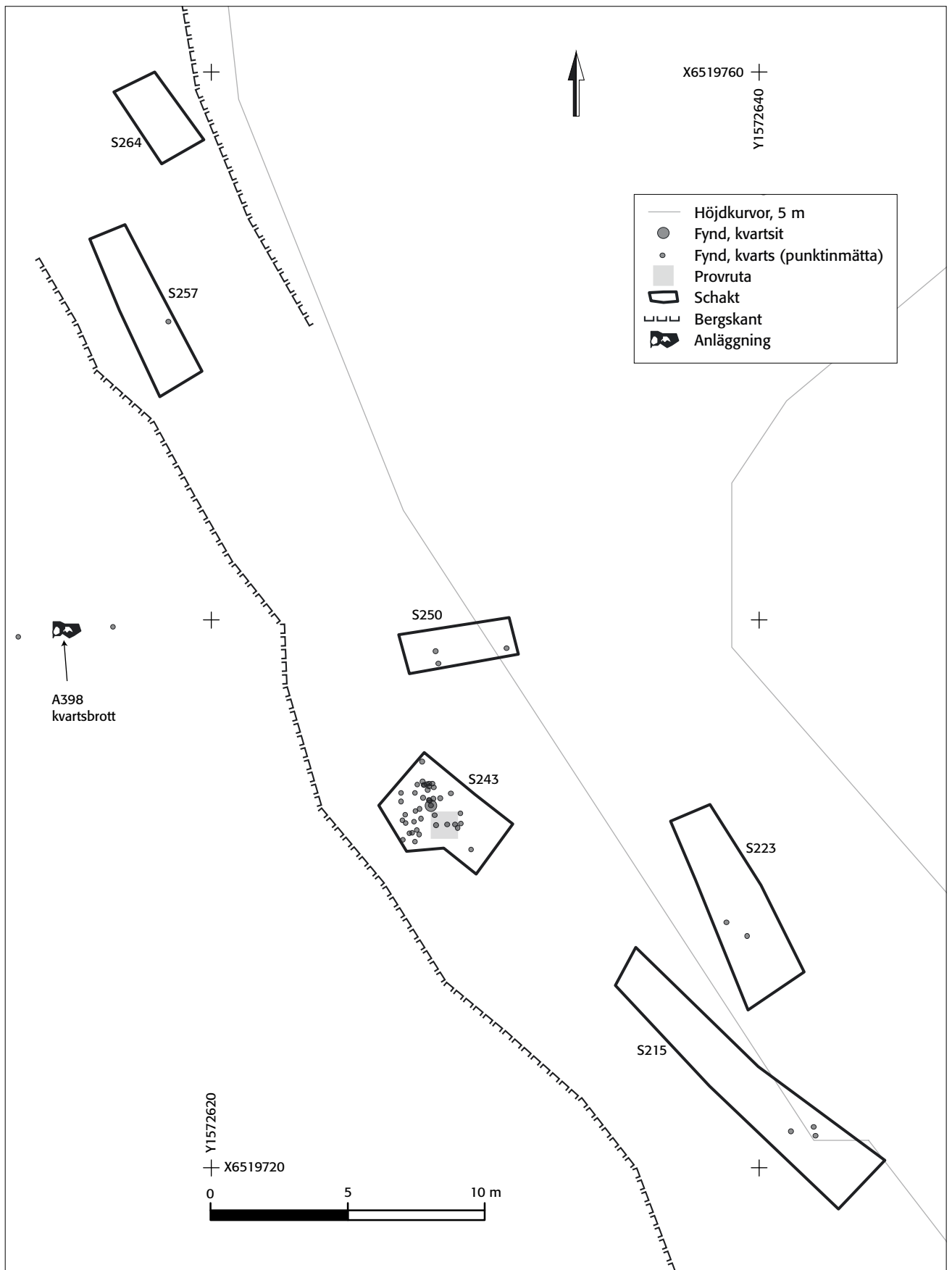


Fig. 5. Plan över den övre ytan. Skala 1:200.

Tabell 2. Fyndmaterialet från den övre ytan, exklusive fynden från kvartsbrottet A398.

Material	Sakord	Antal	Vikt, g
Kvarts	Kärna	4	47,2
	Bearbetat	43	382,4
	Splitter	10	1,7
	Totalt	57	431,3
Kvartsit	Bearbetat	1	1,7
	Totalt	1	1,7
Totalt		58	433,0

Tabell 3. Fyndmaterialet från mellanytan.

Material	Sakord	Antal	Vikt, g
Kvarts	Föremål	8	54,9
	Kärna	3	345,4
	Bearbetat	47	228,5
	Splitter	22	6,8
	Totalt	80	635,6
Kvartsit	Föremål	1	1,7
	Totalt	1	1,7
Flinta	Bearbetat	1	3,5
	Totalt	1	3,5
Totalt		82	640,7

Tabell 4. Fyndmaterialet från nedre ytan.

Material	Sakord	Antal	Vikt, g
Kvarts	Kärna	2	30,1
	Bearbetat	9	408,4
	Splitter	2	0,6
Totalt		13	439,1

Tabell 5. Fyndmaterialet från kvartsbrottet A398.

Material	Sakord	Antal	Vikt, g
Kvarts	Bearbetat	74	979,1
	Splitter	32	9,2
Totalt		106	988,3

Fynden inom detta område bestod av 58 bitar kvarts och en bearbetad bit kvartsit. Kvartsmaterialet innehåller både grövre och finare bearbetat material, totalt 18 % har råa ytor. Vad gäller metoder dominerar plattformstekniken över den bipolära. Av de totalt 12 metodbestämda kvartsbitarna hade nio stycken (75 %) bearbetats med plattformsmetod.

Mellanytan

Mellanytan ligger i den del av undersökningsområdet där det trånga passet öppnar upp sig mot norr. Fynden påträffades i en svag sluttning i den västra kanten inom ett område som är cirka 20×20 meter stort och ligger på nivåer mellan 44,5 och 43 meter över havet. Här framkom också en mindre mängd skärvsten. Nedanför ytan vidtog en större svacka som inte kunde undersökas eftersom området var mycket vattensjukt (fig. 6 och fig. 7, s. 12).

Spridningen av det slagna stenmaterialet uppvisar både större och mindre koncentrationer. Den största var minst 3×2 meter och de minsta var cirka 0,2 meter i diameter meter stora. Det bästa exemplet på små koncentrationer är de två klustren av kvarts på var sin sida om ett markfast block i schakt 525 (fig. 8).

Fyndmaterialet, totalt 82 bitar slagat material, består till övervägande delen av slagen kvarts. I övrigt framkom en slagen flinta (F101) och en skrapa av kvartsit (F655). Vad gäller kvartsen finns, liksom inom den övre ytan, exempel på både grov och fin tillslagning. Totalt 19 % uppvisade råa ytor. Mycket anmärkningsvärt är dock att samtliga retuscherade föremål, totalt nio stycken, som påträffades vid förundersökningen framkom på mellanytan. Bland dessa redskap fanns fyra tydliga skrapor. Fördelningen mellan de sju metodbestämda fynden var jämn: fyra spår efter plattformsmetod.

Nedre ytan

Den nedre ytan i norra delen av fornlämningen ligger på en svag förhöjning. Ytan är cirka 20×10 meter stor och ligger på nivåer mellan 42,5 och 42 meter över havet, här framkom 13 bitar slagen kvarts och enstaka skärvstenar (fig. 9–10, s. 13–14). Dessa påträffades inom en begränsad yta, skild från, men ändå angränsande till, den slagna kvartsen.

Av de fyra kvartsbitar som kunnat bestämmas till metod hade tre spår efter plattformsmetod. En relativt stor del, 38 %, uppvisade råa ytor.

Kvartsbrottet A398

I anslutning till den övre ytan, cirka 15 meter öster om området med den tätaste spridningen av fynd, upptäcktes under förundersökningen ett mindre kvartsbrott. Brottet var beläget i en mot väster lutande berghäll på en nivå av cirka 50 meter över havet och visade sig vara 1,1×0,3 meter stort. Vid kvartsbrottet registrerades totalt 106 bitar slagen kvarts. En stor del av dessa, 34 %, hade råa ytor. Materialet kring brottet innehöll också kvarts som snarare utsatts för frostsprängning



Fig. 4. Översikt över den övre ytan. Foto: Henrik Runeson (U4619_2).



Fig. 6. Översikt över mellan-ytan. Foto: Pehr Lindholm (U4619_5).



Fig. 8. Två koncentrationer av slagen kvarts runt en "sittsten". Foto: Pehr Lindholm, (U4619_4).

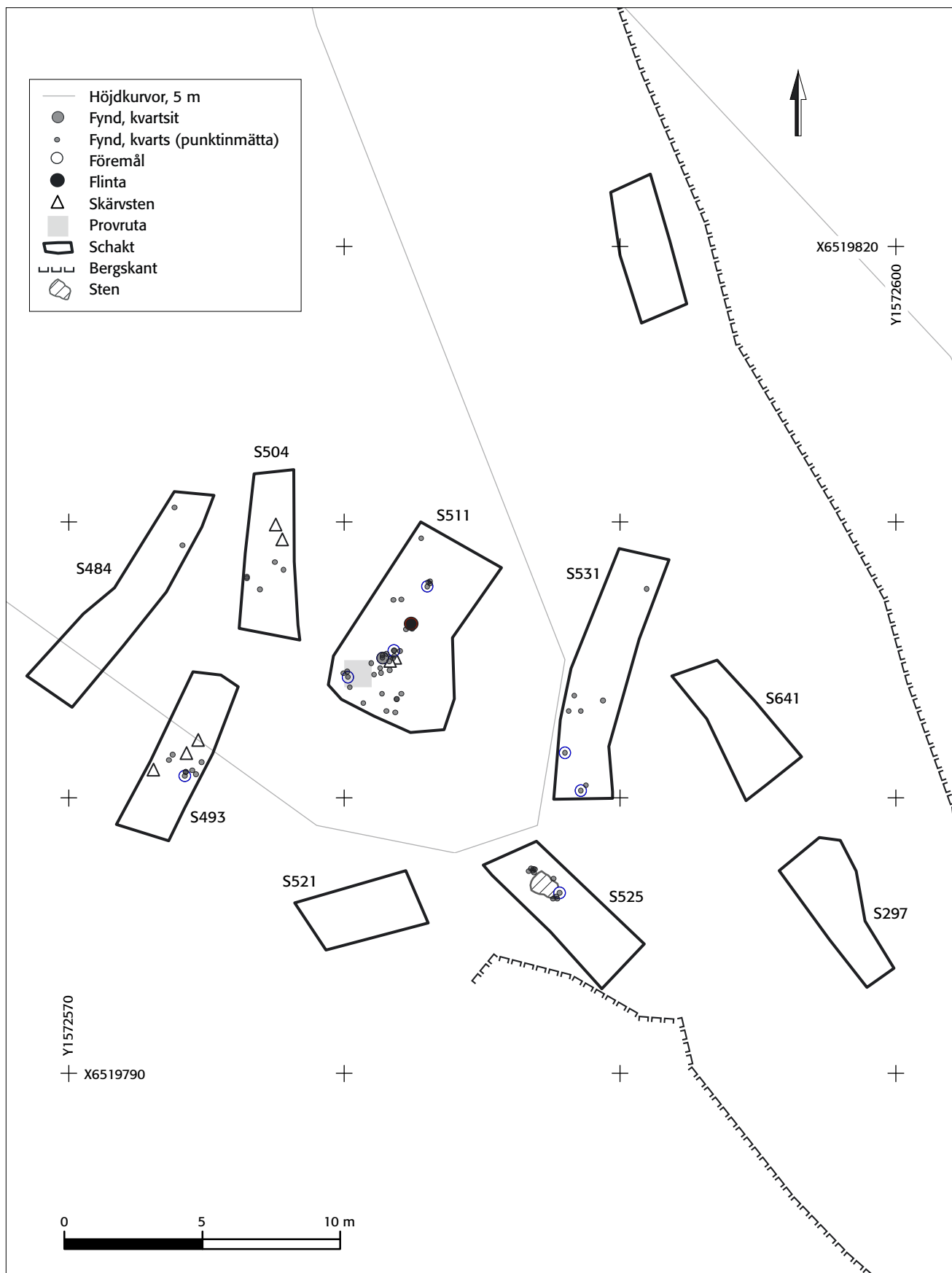


Fig. 7. Plan över mellanytan. Skala 1:200.

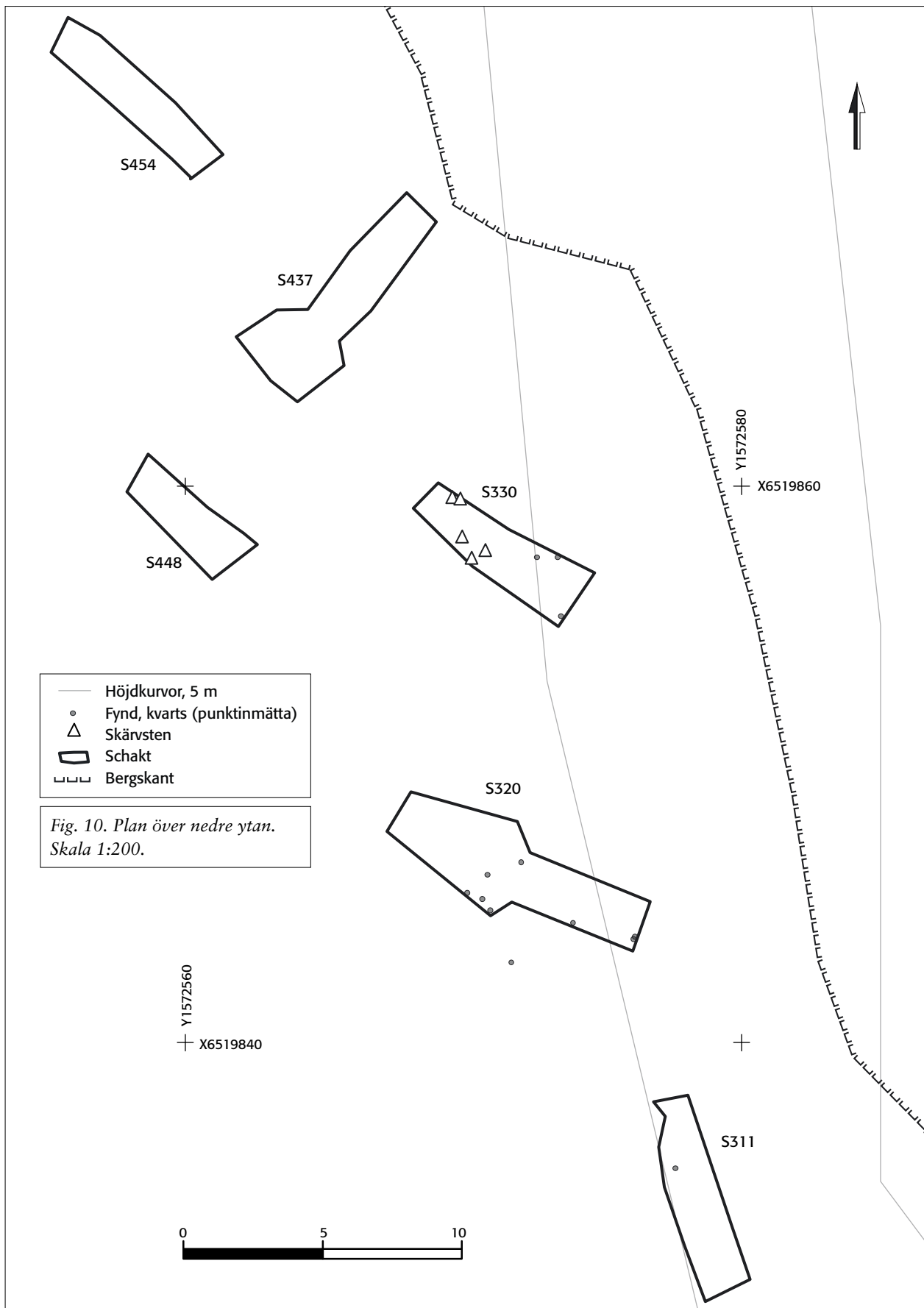


Fig. 9. Nedre ytan, översikt. Foto: Henrik Runeson (U4619_1).



eller andra naturliga processer. Denna kvarts insamlades men registrerades inte. Inga tydliga urgröpningskonstaterades i brottet, men det relativt stora antalet kvartsbitar som bedömts som slagna gör att tolkningen att det rör sig om ett utnyttjat kvartsbrott kvarstår.

Sammanfattning och diskussion

Inga koldateringar kunde på grund av brist på daterbart material göras, men med tanke på fyndmaterialet och nivån över havet är det mycket sannolikt att lämningarna vid Hagnesta hör till mesolitikum. Under förundersökningen utkristalliserades av sig tre delar med fynd inom undersökningsområdet. De olika ytorna ligger väl separerade från varandra och deras karaktär, med tanke på fyndens spridning och utseende skiljer sig åt.

Den övre ytan med det närbelägna kvartsbrottet A398 innehåller generellt kvarts som arbetats grövre och inga färdiga redskap finns. Kvartsen är här huvudsakligen koncentrerad till ett mindre område. Fynden från mellanytan innehåller en relativt sett mycket stor andel redskap och här framkom också skärvsten. Den nedre ytan är mer diffus med enstaka en gles spridning av enstaka kvarts och en något tätare av skärvsten. Med tanke på den tämligen stora nivåskillnaden mellan den övre och den mellersta ytan, åtminstone fyra meter, är det mest troligt att de speglar oliktida besök. I så fall skulle besöket på mellanytan ha varit det mer långvariga. Det kan dock inte uteslutas att den övre ytan haft ett samband med den mellersta. Kvartsbrottet och den något grövre bearbetningen av kvarts på den övre ytan skulle kunna antyda att material i ett tidigt skede bearbetats och att en del av kvartsen förts ned till mellanytan. Detta skulle indikera att den övre ytan utnyttjats endast i syfte att erhålla råmaterial, medan det mellersta området mer haft karaktären av boplats. Området mellan den nedre ytan och mellanytan utgörs av en svacka som skulle ha bildat en 20×15 meter stor vattensamling avsnörd från havet. Den nedre ytan skulle då kunna ses som det strandplan som hört ihop med aktiviteterna på det mer utnyttjade närbelägna området.

Sammantaget kan man säga att boplatsen överlag uppvisar en god och i några fall mycket god struktur.

Den spridda skärvstenen på de två lägre belägna ytorna tyder på att man anlagt härdar som sedan har rensats ut. Detta skulle indirekt, kanske än

mer än om en regelrätt härd påträffats, kunna visa på att vistelsen inte varit alltför kortvarig.

Vilken eller vilka aktiviteter som har pågått vid Hagnesta är inte lätt att avgöra. Om kvarts i måttlig mängd påträffas på mindre lokaler i det mesolitiska skärgårdslandskapet är den vanliga tolkningen att det rör sig platser där säljaks- och fiskeexpeditioner tillfälligt slagit läger. Som huvudförklaring till lämningarna på Hagnesta är denna tolkning acceptabel. Kvartsbrottet och den grova tillslagningen på den övre ytan kan visa på ytterligare aspekter. Kanske har områdets kvartsförekomster varit en av de faktorer som gjorde att man valde att vistas på platsen? Den bitvis goda upplösningen i fyndspridningen kan ge oss möjligheter att komma ytterligare en bit på väg mot att kunna tolka vilken funktion eller funktioner boplatsen haft.

Boplatsen vid Hagnesta kan ge värdefulla bidrag till tolkningsmöjligheter av den variation av funktioner som borde ha förekommit på platser som vi efter etnografisk modell brukar benämna ”aktivitetslokaler”.

Referenser

- Bondesson, W. 2005. Hagnesta bergtäkt. Riksantikvarieämbetet UV Mitt, rapport 2005:8. Stockholm.
- Lindgren, C. 2004. Människor och kvarts. Sociala och teknologiska strategier under mesolitikum i östra Mellansverige. Stockholm Studies in Archaeology 29. Riksantikvarieämbetet Arkeologiska undersökningar Skrifter no 54. Coast to Coast books No 11. Stockholm.
- Åkerlund, A. 1996. Human Responses to Shore Displacement. Living by the Sea in Eastern Middle Sweden during the Stone Age. Riksantikvarieämbetet Arkeologiska undersökningar Skrifter nr 16. Stockholm.

Administrativa uppgifter

- Riksantikvarieämbetets dnr: 422-2702-2005.
Länsstyrelsens dnr: 431-5737-2005.
Projektnummer: 1220487.
Intrasisprojekt: M2005:029.
Undersökningstid: 24 april–2 maj 2007.
Projektgrupp: Pehr Lindholm (projektledare), Britta Kihlstedt och Henrik Runeson (arkeologer).
Underkonsulter: Grävmaskin: ÖSB AB, Nyköping.
Mätinstrument: Trimtec AB, Kista.
Exploateringsyta: 6500 m².
Undersökt yta: 444 m².
Läge: Ekonomiska kartan, blad 9H 3e, Sjösa.
Koordinatsystem: Rikets nät 2,5 gon V.
Koordinater för undersökningens sydvästra hörn: x 6519760,
y 1572638.
Höjdsystem: RH 90.
Dokumentationshandlingar som förvaras i Antikvarisk-topografiska arkivet (ATA), RAÄ, Stockholm: 7 digitala foton med Unr 4619_1–7.
Fynd: Fynd med Fnr 1–148 är inlämnade för fyndfördelning till Statens historiska museum (SHM), Stockholm.

Bilagor

Bilaga 1. Schakttabell

<i>Snr</i>	<i>Area (m²)</i>	<i>Beskrivning</i>	<i>Fynd</i>
201	14,3	8x2 m stort (NO-SV) och 0,05-0,1 m dj. Torv och humuslagret var ca 0,05-0,1 m dj. och därunder vidtog podsolerad sand. Rikligt med 0,05-0,2 m stora stenar.	-
207	22,9	12x2 m. stort (N-S) och 0,1-0,2 m. dj. Torv och humuslagret var ca 0,1-0,2 m dj och därunder vidtog grusig sand. Rikligt med 0,05-0,3 m stora stenar.	-
215	21,9	12x2 m stort (NV-SO) och 0,1-0,15 m dj. Torv och humuslagret var ca 0,1-0,15 m tj. och därunder vidtog podsolerad mellangrov grusig sand. Enstaka 0,1-0,3 m stora stenar.	Enstaka slagen kvarts
223	14,9	7,5x2 m stort (NV-SO) och 0,15-0,2 m dj. Torv och humuslagret var ca 0,15-0,2 m tj. och därunder vidtog podsolerad grusig sand. Enstaka 0,1-0,5 m stora stenar.	-
243	11,2	5x2-3 m stort (NV-SO) och 0,1-0,25 m dj. Torv och humuslagret var ca 0,1-0,25 m tj. och därunder vidtog podsolerad sandig silt. Rikligt med 0,05-0,3 m stora stenar.	Rikligt med slagen kvarts
250	5,7	4x1,5 m stort (NV-SO) och 0,2-0,35 m dj. Torv och humuslagret var ca 0,2-0,35 m tj. och därunder vidtog podsolerad sandig silt. Enstaka 0,05-0,25 m stora stenar.	Enstaka slagen kvarts
257	10,0	6x2 m stort (NV-SO) och 0,1-0,15 m dj. Torv och humuslagret var ca 0,2-0,35 m tj. och därunder vidtog podsolerad småstensbemängd grovsand. Rikligt med 0,05-0,1 m stora stenar.	-
264	5,3	3x2 m stort (NV-SO) och 0,1 m dj. Torv och humuslagret var ca 0,1 m tj. och därunder vidtog grus. Rikligt med 0,05 m stora stenar.	-
268	15,2	7x2,5 m stort (NV-SO) och 0,1 m dj. Torv och humuslagret var ca 0,1 m tj. och därunder vidtog podsolerad småstensbemängd grovsand. Enstaka 0,05-0,1 m stora stenar.	Enstaka slagen kvarts
276	9,7	4,5x2 m stort (O-V) och 0,1 m dj. Torv och humuslagret var ca 0,1-0,2 m tj. och därunder vidtog rikligt med 0,05-0,1 m stora stenar.	Enstaka slagen kvarts
284	23,1	9,5x2,5 m stort (NV-SO) och 0,1-0,15 m dj. Torv och humuslagret var ca 0,1-0,15 m tj. och därunder vidtog grus. Rikligt med 0,05-0,15 m stora stenar samt två ca 1 m stora block.	-
297	9,6	5x2,0 m stort (NNV-SSO) och 0,2 m dj. Torv och humuslagret var ca 0,2 m tj. och därunder vidtog podsolerad grusig sand. Enstaka 0,1-0,2 m stora stenar samt ett större block ca 1,2 m diam.	-
305	8,6	5x2 m stort (NNV-SSO) och 0,1-0,2 m dj. Torv och humuslagret var ca 0,1-0,2 m tj. och därunder vidtog podsolerad sand. Enstaka 0,1-0,2 m stora stenar.	-
311	12,1	5x2 m stort (NNV-SSO). Torv och humuslagret var ca 0,1 m tj. och därunder vidtog podsolerad grusig sand.	-
320	21,6	10x2,5 m stort (VNV-ONO) och 0,1 m dj. Torv och humuslagret var ca 0,1 m tj. och därunder vidtog podsolerad grusig sand.	Enstaka slagen kvarts
330	12,1	6,5x2,5 m stort (NNV-SSO) och 0,2 m dj. Torv och humuslagret var ca 0,2 m tj. och därunder vidtog podsolerad grusig sand.	Enstaka slagen kvarts
437	17,4	9x2,5 m stort (NNO-SSV) och 0,2 m dj. Torv och humuslagret var ca 0,2-0,3 m tj. och därunder vidtog podsolerad sandig silt. Enstaka 0,05-0,5 m stora stenar.	-
448	8,2	5x2 m stort (NV-SO) och 0,2 m dj. Torv och humuslagret var ca 0,2 m tj. och därunder vidtog podsolerad sandig silt. Enstaka 0,05-0,4 m stora stenar.	-
454	11,0	7x2 m stort (VNV-ONO) och 0,1-0,2 m dj. Torv och humuslagret var ca 0,2 m tj. och därunder vidtog podsolerad silt. Enstaka 0,1 m stora stenar.	-
463	16,1	9x2,5 m stort (VNV-ONO) och 0,1-0,2 m dj. Torv och humuslagret var ca 0,1-0,2 m tj. och därunder vidtog podsolerad sandig silt. Enstaka 0,05 m stora stenar.	-
470	16,9	9x2 m stort (O-V) och 0,1 m dj. Torv och humuslagret var ca 0,1 m tj. och därunder vidtog podsolerad sandig silt. Berg i dagen i schaktets östra del.	-
478	13,0	6x2,5 m stort (NNO-SSV) och 0,1-0,2 m dj. Torv och humuslagret var ca 0,1-0,2 m tj. och därunder vidtog podsolerad silt. Enstaka 0,1-0,3 m stora stenar.	-
484	15,3	9x2 m stort (N-S) och 0,1-0,2 m dj. Torv och humuslagret var ca 0,1-0,2 m tj. och därunder vidtog podsolerad sand. Enstaka 0,1-0,2 m stora stenar.	-
493	11,7	6,5x2 m stort (N-S) och 0,2 m dj. Torv och humuslagret var ca 0,2 m tj. och därunder vidtog podsolerad grusig sand.	Slagen kvarts
504	10,5	6x2 m stort (N-S) och 0,05-0,25 m dj. Torv och humuslagret var ca 0,05-0,25 m tj. och därunder vidtog podsolerad grusig sand	-

<i>Snr</i>	<i>Area (m²)</i>	<i>Beskrivning</i>	<i>Fynd</i>
511	26,2	7×4 m stort (N-S) och 0,05–0,2 m dj. Torv och humuslagret var ca 0,05–0,2 m tj. och därunder vidtog podsolerad grusig sand.	Rikligt med slagen kvarts
521	8,0	4×2 m stort (O-V) och 0,05–0,2 m dj. Torv och humuslagret var ca 0,1–0,25 m tj. och därunder vidtog podsolerad grusig sand	-
525	12,0	5,5×2–2,5 m stort (NV-SO) och 0,05–0,1 m dj. Torv och humuslagret var ca 0,05–0,1 m tj. och därunder vidtog podsolerad grusig sand. I schaktets NV del en ca 1 m stor sten.	Ställvis slagen kvarts
531	18,0	9×2–2,5 m stort (N-S) och 0,1–0,25 m dj. Torv och humuslagret var ca 0,1–0,25 m tj. och därunder vidtog podsolerad grusig sand.	Enstaka slagen kvarts
562	21,6	9×2,5 m stort (VNV-ONO) och 0,1–0,2 m dj. Torv och humuslagret var ca 0,1–0,2 m tj. och därunder vidtog podsolerad finsand. Enstaka 0,1–0,5 m stora stenar.	
641	9,6	5×2 m stort (NNV-SSO) och 0,1–0,2 m dj. Torv och humuslagret var ca 0,1–0,2 m tj. och därunder vidtog podsolerad grusig sand. Enstaka 0,05–0,1 m stora stenar.	-

Bilaga 2. Rut- och grävenhetstabell

<i>Ruta</i>	<i>Grävenhet</i>	<i>Stick</i>	<i>Tjocklek (m)</i>	<i>Anmärkning</i>	<i>Fynd</i>	<i>x</i>	<i>y</i>	<i>z</i>
705	706	1	0,05	Grusig sand. Flest fynd i södra delens övre skikt.	12 kvarts	6519804	1572580	43,53
705	729	2	0,05	Grusig sand med 0,05 m stora stenar.	1 kvarts	6519804	1572580	43,50
707	708	1	0,05	Silt. Steninblandad.	5 kvarts	6519732	1572628	49,49
707	859	2	0,05	Silt. Inblandad med 0,03–0,20 m stora stenar.	-	6519732	1572628	49,38

Bilaga 3. Anläggningsbeskrivning

A398

Kvartsbrott, öst–västligt orienterat. Brottet består av en ca 1,1×0,3 meter stor kvartsåder. Inga otvetydiga urgröpningar kunde konstateras. Men tydliga slagmärken fanns på lossbruten kvarts från ådern. Kvartsen omgavs av fältspat och granit. Ådern låg i en flack, mjukt rundad del av berghällen och var något övermossad. Kvartsådern fortsätter västerut och ytterligare kvarts framkom även i dess östra förlängning. Fynden samlades in i vad som tolkades som två olika koncentrationer.

I den östra koncentrationen låg kvartsen i direkt anslutning till ådern. Delar av materialet förefaller att ha spruckit på plats, d.v.s. frostsprängts. Den västra koncentrationen var täckt av något tjockare mossa och torv och kvartsen påträffades här lösare i torven.

Det är relativt rikligt med lös kvarts av varierande storlek i direkt anslutning till ådern. En stor del av detta lösa fyndmaterial uppvisar tydliga spår av tillslagning. Antalet splitter är dock lågt. Själva kvartsen är av god kvalitet.

Bilaga 4. Fyndtabell

Fnr	Material	Sakord	Fyndomst.	Antal	Vikt (g)	Anmärkning	Metod	Ark. objekt/ Grävning	Fyndenhet	x	y	z
1	Kvarts	Bearbetat	Schakt	1	21,8		Plattform		214	6519721,32	1572641,17	51,07
2	Kvarts	Bearbetat	Schakt	1	3,4				221	6519721,46	1572642,00	51,16
3	Kvarts	Bearbetat	Schakt	1	1,4				222	6519721,14	1572642,07	51,18
4	Kvarts	Bearbetat	Schakt	1	1				230	6519728,93	1572638,81	50,43
5	Kvarts	Bearbetat	Schakt	1	9,3		Plattform		231	6519731,59	1572629,49	49,63
6	Kvarts	Bearbetat	Schakt	1	12				232	6519732,52	1572628,61	49,56
7	Kvarts	Bearbetat	Schakt	1	23,9	Moriänkvarvs			233	6519732,49	1572628,21	49,49
8	Kvarts	Kärna	Schakt	1	4		Bipolär		234	6519732,86	1572628,16	49,49
9	Kvarts	Kärna	Schakt	1	11,5	Kärnfrag.	Plattform		235	6519733,46	1572628,11	49,52
10	Kvarts	Bearbetat	Schakt	1	5				236	6519733,41	1572627,96	49,49
11	Kvarts	Bearbetat	Schakt	1	0,9				237	6519732,31	1572627,52	49,57
12	Kvarts	Kärna	Schakt	1	2,8	Räyta kärnfrag.	Plattform		238	6519732,20	1572627,34	49,55
13	Kvarts	Bearbetat	Schakt	1	9,7	Räyta	Plattform		239	6519732,61	1572627,41	49,51
14	Kvarts	Bearbetat	Schakt	1	1,4				240	6519732,87	1572627,10	49,50
15	Kvarts	Bearbetat	Schakt	1	4,7	Räyta			241	6519733,36	1572626,94	49,42
16	Kvarts	Bearbetat	Schakt	1	4,2	Räyta			242	6519733,67	1572626,94	49,42
17	Kvarts	Bearbetat	Schakt	1	7,6				254	6519738,95	1572630,78	49,33
18	Kvarts	Bearbetat	Schakt	1	4,4	Räyta			255	6519738,39	1572628,30	49,18
19	Kvarts	Bearbetat	Schakt	1	84,4	Räyta			256	6519738,85	1572628,19	49,17
20	Kvarts	Bearbetat	Schakt	1	3,7				263	6519750,87	1572618,44	48,99
21	Kvarts	Bearbetat	Schakt	1	1				275	6519762,65	1572611,45	48,49
22	Kvarts	Bearbetat	Schakt	1	61,3	Räyta avslagfrag.	Plattform		328	6519762,65	1572611,45	48,49
23	Kvarts	Bearbetat	Schakt	1	18,5	Räyta efterbearb.			329	6519846,01	1572570,87	42,10
24	Kvarts	Bearbetat	Schakt	1	340	Räyta morän	Plattform		336	6519855,32	1572573,51	42,42
25	Kvarts	Bearbetat	Rens	1	1,6	Avslagsfrag.	Bipolär		363	6519732,39	1572629,00	49,59
26	Kvarts	Splitter	Rens	1	0,2				364	6519732,55	1572629,12	49,59
27	Kvarts	Bearbetat	Rens	1	1				365	6519732,51	1572628,90	49,58
28	Kvarts	Bearbetat	Rens	1	4				367	6519732,91	1572629,11	49,57
29	Kvarts	Bearbetat	Rens	1	1,6				368	6519733,65	1572628,75	49,53
30	Kvarts	Splitter	Rens	1	0,5				369	6519733,47	1572628,36	49,54
31	Kvarts	Bearbetat	Rens	1	1,6				370	6519733,87	1572628,12	49,49
32	Kvarts	Bearbetat	Rens	1	11,1	Räyta			371	6519734,00	1572628,07	49,48
33	Kvarts	Bearbetat	Rens	1	5,1	Avslag	Bipolär		372	6519733,90	1572627,96	49,46

Fnr	Material	Sakord	Fyndomst.	Antal	Vikt (g)	Anmärkning	Metod	Ark. objekt/ Grävenhet	Fyndenhet	x	y	z
34	Kvarts	Bearbetat	Rens	1	1,1				373	6519734,00	1572627,96	49,46
35	Kvarts	Bearbetat	Rens	1	20,8	Råyta Moränkvarvs	Plattform		375	6519733,78	1572627,91	49,48
36	Kvarts	Splitter	Rens	1	0,3				377	6519733,95	1572627,77	49,46
37	Kvarts	Bearbetat	Rens	1	0,6	Avslagsfrag.			378	6519733,97	1572627,53	49,45
38	Kvarts	Splitter	Rens	1	0,1				379	6519734,08	1572627,72	49,45
39	Kvarts	Splitter	Rens	1	0,1				382	6519733,67	1572627,45	49,44
40	Kvarts	Bearbetat	Rens	1	0,9				383	6519733,50	1572627,74	49,47
41	Kvarts	Bearbetat	Rens	1	2,5				384	6519733,39	1572627,98	49,50
42	Kvartsit	Bearbetat	Rens	1	1,7	Avslag	Plattform		385	6519733,21	1572628,02	49,50
43	Kvarts	Bearbetat	Rens	1	10,8	Avslagsfrag.	Plattform		386	6519733,09	1572627,62	49,44
44	Kvarts	Bearbetat	Rens	1	1,9				387	6519733,01	1572627,47	49,42
45	Kvarts	Splitter	Rens	1	0,1				389	6519732,74	1572627,67	49,45
46	Kvarts	Bearbetat	Rens	1	1,4				392	6519732,56	1572627,11	49,54
47	Kvarts	Bearbetat	Rens	1	3,8	Råyta			393	6519732,19	1572627,24	49,53
48	Kvarts	Bearbetat	Rens	1	12,2	Råyta			394	6519731,96	1572627,01	49,55
49	Kvarts	Bearbetat	Rens	1	5,7				390	6519732,67	1572626,99	49,54
50	Kvarts	Bearbetat	Rens	1	3,8				396	6519732,16	1572627,60	49,57
51	Kvarts	Kärna	Rens	1	28,9		Bipolär		395	6519731,89	1572627,45	49,57
52	Kvarts	Kärna	Schakt	1	10,7	Lösfynd utanför S5320	Bipolär		436	6519842,86	1572571,73	42,25
53	Kvarts	Bearbetat	Schakt	1	1,1				501	6519801,35	1572573,64	43,89
54	Kvarts	Bearbetat	Schakt	1	5,3				502	6519801,55	1572573,78	43,87
55	Kvarts	Bearbetat	Schakt	1	1,1				547	6519800,44	1572588,79	44,35
56	Kvarts	Bearbetat	Schakt	1	4,3	Råyta avslag			503	6519801,29	1572574,82	43,90
57	Kvarts	Föremål	Schakt	1	2,8	Skrapa troligen ej färdig			548	6519801,62	1572588,02	44,20
58	Kvarts	Bearbetat	Schakt	1	2,6	Avslagsfrag.			549	6519803,13	1572588,15	44,00
59	Kvarts	Bearbetat	Schakt	1	2,8				550	6519807,57	1572590,98	43,70
60	Kvarts	Föremål	Schakt	1	26,7	Nötning på spets/borr?			551	6519807,65	1572583,02	43,17
61	Kvarts	Bearbetat	Schakt	1	5,5				552	6519806,09	1572582,24	43,42
62	Kvarts	Föremål	Schakt	1	8,7	Retusch ?			553	6519805,33	1572581,81	43,49
63	Kvarts	Bearbetat	Schakt	1	12,1				554	6519805,33	1572581,82	43,49
64	Kvarts	Kärna	Schakt	1	2		Bipolär		556	6519804,94	1572581,64	43,54
65	Kvartsit	Föremål	Schakt	1	1,6	Skrapa, fragmenterad			557	6519805,05	1572581,39	43,50
66	Kvarts	Bearbetat	Schakt	1	1,5	Avslagsfrag.			558	6519804,51	1572581,35	43,58
67	Kvarts	Bearbetat	Schakt	1	6,4	Råyta			559	6519804,44	1572581,10	43,57

Fnr	Material	Sakord	Fyndomst.	Antal	Vikt (g)	Anmärkning	Metod	Ark. objekt/ Grävenhet	Fyndenhet	x	y	z
68	Kvarts	Föremål	Schakt	1	1,7				560	6519804,36	1572580,14	43,61
69	Kvarts	Splitter	Schakt	1	0,1				561	6519803,41	1572580,70	43,83
70	Kvarts	Föremål	Rens	1	9,7	Skrapa råyta			577	6519800,77	1572574,22	43,93
71	Kvarts	Bearbetat	Schakt	1	7,1	Avslag			578	6519800,93	1572574,25	43,92
72	Kvarts	Bearbetat	Rens	1	2,7				578	6519800,93	1572574,25	43,92
73	Kvarts	Bearbetat	Rens	1	1,6	Avslagsfrag.			580	6519800,85	1572574,62	43,91
74	Kvarts	Splitter	Rens	1	0,1				593	6519796,31	1572587,58	44,53
75	Kvarts	Bearbetat	Rens	1	0,5	Råyta avslagsfrag.			594	6519796,40	1572587,70	44,52
76	Kvarts	Föremål	Rens	1	2,1	Skrapa, fragmenterad			595	6519796,53	1572587,82	44,52
77	Kvarts	Splitter	Rens	1	0,1				596	6519797,04	1572587,59	44,48
78	Kvarts	Bearbetat	Rens	1	1,1	Råyta			597	6519797,27	1572586,88	44,50
79	Kvarts	Bearbetat	Rens	1	0,8				598	6519797,38	1572586,92	44,50
80	Kvarts	Bearbetat	Rens	1	0,5				599	6519797,41	1572586,87	44,50
81	Kvarts	Splitter	Rens	1	0,1				600	6519797,31	1572586,70	44,49
82	Kvarts	Föremål	Rens	1	0,7	Borr/pryl?			637	6519800,24	1572588,59	44,35
83	Kvarts	Splitter	Rens	1	0,5				638	6519803,13	1572588,60	44,00
84	Kvarts	Bearbetat	Rens	1	8,5	Slitspår råyta			639	6519803,68	1572588,36	43,87
85	Kvarts	Bearbetat	Rens	1	7	Råyta			640	6519803,52	1572589,39	43,95
86	Kvarts	Splitter	Rens	1	0,4				661	6519803,08	1572581,86	43,89
87	Kvarts	Bearbetat	Rens	1	4,1	Avslagsfrag.			662	6519803,13	1572581,54	43,87
88	Kvarts	Splitter	Rens	1	0,6				663	6519803,76	1572582,08	43,78
89	Kvarts	Bearbetat	Rens	1	6,3	Avslagsfrag.			665	6519803,56	1572581,90	43,83
90	Kvarts	Bearbetat	Rens	1	0,8	Avslagsfrag.			666	6519803,75	1572581,38	43,76
91	Kvarts	Bearbetat	Rens	1	3,6	Råyta, avslagsfrag.	Plattform		667	6519803,99	1572580,22	43,67
92	Kvarts	Bearbetat	Rens	1	2,5				668	6519804,57	1572580,11	43,53
93	Kvarts	Bearbetat	Rens	1	1,3	Råyta			669	6519804,50	1572579,97	43,55
94	Kvarts	Bearbetat	Rens	1	1,6	Avslagsfrag.			670	6519804,88	1572580,99	43,45
95	Kvarts	Bearbetat	Rens	1	18,3	Avslagsfrag.			671	6519804,68	1572581,32	43,55
96	Kvarts	Splitter	Rens	1	0,3		Plattform		672	6519804,61	1572581,66	43,57
97	Kvarts	Bearbetat	Rens	1	2				673	6519805,14	1572581,39	43,46
98	Kvarts	Bearbetat	Rens	1	1,4	Inhak två retuscher			674	6519805,21	1572581,53	43,46
99	Kvarts	Splitter	Rens	1	0,4				676	6519805,31	1572582,03	43,47
100	Kvarts	Bearbetat	Rens	1	0,9				679	6519806,11	1572582,47	43,39
101	Flinta	Bearbetat	Rens	1	3,5				680	6519806,29	1572582,43	43,35
102	Kvarts	Bearbetat	Rens	1	4,9	Avslagsfrag.	Bipolär		681	6519807,15	1572581,79	43,17

Fnr	Material	Sakord	Fyndomst.	Antal	Vikt (g)	Anmärkning	Metod	Ark. objekt/ Grävhet	Fyndenbet	x	y	z
103	Kvarts	Splitter	Rens	1	0,1				682	6519807,17	1572582,08	43,19
104	Kvarts	Bearbetat	Rens	1	2	Avslagsfrag.			683	6519807,76	1572583,13	43,17
105	Kvarts	Bearbetat	Rens	1	0,4				684	6519807,80	1572583,06	43,16
106	Kvarts	Splitter	Rens	1	0,1				685	6519807,83	1572583,12	43,16
107	Kvarts	Kärna	Rens	1	115	Räyta	Bipolär		687	6519809,39	1572582,81	42,93
108	Kvarts	Bearbetat	Rens	1	27,2				698	6519807,54	1572576,94	42,89
109	Kvarts	Bearbetat	Rens	1	5				699	6519807,96	1572576,47	42,83
110	Kvarts	Bearbetat	Rens	1	11,7				700	6519808,01	1572576,47	42,82
111	Kvarts	Splitter	Rens	1	0,5				702	6519808,53	1572577,48	42,79
112	Kvarts	Kärna	Rens	1	19,4		Plattform		710	6519845,16	1572570,69	42,09
113	Kvarts	Bearbetat	Rens	1	5,7	Räyta, avslagsfrag.			711	6519845,37	1572570,15	42,02
114	Kvarts	Bearbetat	Schakt	1	1,3	Avslagsfrag.			712	6519846,47	1572572,09	42,26
115	Kvarts	Bearbetat	Rens	1	7,3				723	6519809,14	1572574,13	42,71
116	Kvarts	Bearbetat	Rens	1	1,8	Avslagsfrag.			724	6519810,51	1572573,84	42,51
117	Kvarts	Bearbetat	Rens	1	24,7	Räyta			791	6519843,79	1572576,18	42,70
118	Kvarts	Bearbetat	Rens	1	4,9				792	6519843,72	1572576,13	42,71
119	Kvarts	Splitter	Rens	1	0,2				793	6519844,29	1572573,96	42,43
120	Kvarts	Bearbetat	Rens	1	6,9	Räyta svallad?, avslag	Plattform		816	6519857,44	1572573,40	42,51
121	Kvarts	Bearbetat	Rens	1	2	Avslagsfrag., räyta			817	6519857,44	1572572,65	42,38
122	Kvarts	Bearbetat	Rens	1	4,4				880	6519835,46	1572577,64	42,56
123	Kvarts	Splitter	Rens	1	0,5				881	6519797,42	1572586,79	44,50
124	Kvarts	Splitter	Rens	1	0,1				882	6519797,33	1572586,86	44,50
125	Kvarts	Splitter	Schakt	1	0,1				229	6519728,44	1572639,57	50,53
126	Kvarts	Splitter	Rens	1	0,2				675	6519805,13	1572581,83	43,48
127	Kvarts	Splitter	Rens	1	0,1				374	6519733,98	1572627,87	49,47
128	Kvarts	Splitter	Rens	1	0,1				376	6519733,95	1572627,77	49,46
129	Kvarts	Splitter	Rens	1	0,1				380	6519734,81	1572627,70	49,34
130	Kvarts	Splitter	Rens	1	0,4				555	6519805,04	1572581,77	43,53
131	Kvarts	Splitter	Rens	1	0,4				592	6519796,31	1572587,74	44,52
132	Kvarts	Bearbetat	Rens	1	1				664	6519803,56	1572581,90	43,83
133	Kvarts	Splitter	Rens	1	0,4	Räyta			701	6519808,26	1572577,80	42,82
134	Kvarts	Splitter	Rens	1	0,4				709	6519844,75	1572570,98	42,15
135	Kvarts	Föremål	Ruta	1	2,5	R705. Skrapa konkav eller borrh/pryl	Plattform	G706		6519804,00	1572580,00	43,53
136	Kvarts	Kärna	Ruta	1	228	R705	Plattform	G706		6519804,00	1572580,00	43,53

Fnr	Material	Sakord	Fydomst.	Antal	Vikt (g)	Anmärkning	Metod	Ark. objekt/ Grävenhet	Fyndenhet	x	y	z
137	Kvarts	Bearbetat	Ruta	6	43,9	R705. Tre med rårta		G706		6519804,00	1572580,00	43,53
138	Kvarts	Splitter	Ruta	4	1,5	R705		G706		6519804,00	1572580,00	43,53
139	Kvarts	Bearbetat	Ruta	1	1	R705		G729		6519804,00	1572580,00	43,50
140	Kvarts	Bearbetat	Ruta	5	7,3	R707. En plattform		G708		6519732,00	1572628,00	49,49
141	Kvarts	Splitter	Ruta	1	0,3	R707		G708		6519732,00	1572628,00	49,49
142	Kvarts	Bearbetat	Anl	37	566	Råttor, merparten		A398	414	6519739,62	1573614,81	50,48
143	Kvarts	Splitter	Ruta	17	5,2			A398	414	6519739,62	1573614,81	50,48
144	Kvarts	Bearbetat	Anl	33	356			A398	424	6519739,57	1572614,39	50,42
145	Kvarts	Splitter	Ruta	15	4			A398	424	6519739,57	1572614,39	50,42
146	Kvarts	Bearbetat	Rens	3	8,8	Vid håll nära A398			434	6519739,33	1572613,11	50,26
147	Kvarts	Bearbetat	Rens	1	48,3	Vid håll nära A398			435	6519739,72	1572616,42	50,33
148	Kvarts	Bearbetat	Rens	1	7				579	6519800,97	1572574,49	43,89

Stenåldersboplats vid Hagnesta

En mesolitisk lokal vid Hagnesta belägen i Helgona socken, Nyköpings kommun har förundersökts av Riksantikvarieämbetet, Avdelningen för arkeologiska undersökningar, UV Mitt under våren 2007. Inom fornlämningen, som ligger i på nivåer av drygt 42 till 51 meter över havet i ett nordsluttande bergspass upptäcktes fynd av slagen kvarts inom tre begränsade delytor. Nära den övre ytan påträffades också ett kvartsbrott. Trots att vissa likheter finns mellan ytorna är det skillnaderna dem emellan, bland annat vad gäller fyndens karaktär, som är mest slående. Samtliga färdiga redskap, totalt nio stycken, framkom på mellanytan.

Lämningarna utgör sannolikt spår efter säljaks- och fiskeexpeditioner i det mesolitiska skärgårdslandskapet. Nivåskillnaderna inom lokalen gör att det inte är självklart att materialet kan ses som resultatet av ett samtida utnyttjande, men det är också möjligt att kvartsbrottet med den närliggande övre ytan i själva verket hört ihop med verksamheterna längre ned.



Riksantikvarieämbetet
Avdelningen för arkeologiska undersökningar